

ศึกษาปรากฏการณ์กระแสนิยมของชาวจีนต่อพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องราง ของขลังของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2565

A case study of Thai Amulet popularity among Chinese people in 2017 – 2022

พรหมมินทร์ จักรกาเสถียร

คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Email : phrommin.mee@gmail.com

บทคัดย่อ

พระเครื่องไทยมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน จากพระพิมพ์ที่ถูกสร้างขึ้นและนำไปบรรจุในพระเจดีย์ เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา พัฒนาสู่การเข้าสู่ตลาดสินค้าในฐานะ พระเครื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังสมัยรัชกาลที่ 4 ที่พระเครื่องนอกจากจะทำหน้าที่เป็นที่ระลึกถึงคุณพระพุทเจ้า หรือคุณครูบาอาจารย์ที่เคารพนับถือแล้ว ยังมีพุทธคุณคุ้มครองป้องกันภัย ให้กับผู้ที่พกบูชา เมื่อกาลเวลาผ่านไป พระเครื่องยังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น จึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนซื้อขาย พระเครื่องเกิดขึ้น เหมือนสินค้าอื่นๆ ที่สามารถซื้อขาย ลดราคา ขึ้นราคาได้ ตั้งแต่ปีพ.ศ.2560 เป็นต้นมา กระแสนิยมไทยในประเทศจีนเพิ่มสูงขึ้น ผ่านทางภาพยนตร์ ละคร โดยเฉพาะภาพยนตร์สยองขวัญ ที่แฝงเรื่องความเชื่อ ในผี โชคกลาง และของอาถรรพ์ โดยในนักแสดงนำ มีการพกพาเครื่องรางของขลัง ทั้งยังมีภาพการแขวนพระเครื่องจากดาราดังที่ฮ่องกง และได้หวั่น อย่างแพร่หลาย ทำให้ชาวจีนค่อยๆ รู้จักพระเครื่องไทยที่เรียกว่า “泰国佛牌” แต่เริ่มต้นชาวจีนเริ่มบูชาพระเครื่องในรูปแบบของเครื่องประดับที่มีความสวยงาม ทันสมัย ทำให้แพร่หลายในกลุ่มวัยรุ่นสาวชาวจีน และชาวจีนบางคนมุ่งหวังให้พระเครื่องไทยที่ตนบูชา นำมาซึ่งความสำเร็จทั้งปวง โดยไม่ศึกษาอย่างถี่ถ้วน แต่เมื่อเวลาผ่านไปความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระเครื่องไทย เริ่มมีเพิ่มมากขึ้น แต่ยังเป็นการแพร่กระจายความรู้ในกลุ่มคนที่จำกัด ผู้คนที่เข้าถึงพระเครื่องก่อน ใช้ช่องทางนี้ประชาสัมพันธ์พุทธคุณพระเครื่องให้เกินจริง เพื่อผลประโยชน์ทางการค้าของตน เปลี่ยนจากความชอบเป็นธุรกิจ ทำให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง ผิดบ้าง เพราะเหตุนี้จึงทำให้เกิดปรากฏการณ์กระแสนิยมพระเครื่องของไทย ในชาวจีน ส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องในไทยเติบโตอย่างก้าวกระโดด

ปรากฏการณ์การกระแสนิยมวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลังของคนจีนนั้น เกิดขึ้นจากความศรัทธาหรือเป็นเพียงแค่กระแสนิยมเพียงชั่วคราว จากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ดังเช่น ความนิยมแฟชั่นการแต่งกาย หรือกระเป๋าสัญชาติไทยแบรนด์ นารายา และกระแสนิยมเหล่านี้จะยังคงสภาพความนิยมอยู่นานเพียงใด ภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะปรับตัวอย่างไรต่อการเกิดขึ้นของกระแสต่างๆ เหล่านี้ การศึกษาปรากฏการณ์กระแสนิยมของนักท่องเที่ยวชาวจีน ต่อวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลัง ของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560-2565 จึงเป็นการหาคำตอบที่ไม่เคยมีมาก่อน และผลจากการศึกษาจะให้คำตอบที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับความเชื่อของคนจีนที่มีต่อสิ่งเหล่านี้ได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวงการการท่องเที่ยว รวมถึงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเรียนรู้ และปรับตัวต่อกระแสนิยมนี้ งานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นการศึกษาปรากฏการณ์กระแสนิยมของชาวจีนต่อพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องราง ของขลังของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560-2565 ผ่านการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ ผ่านการสำรวจ สัมภาษณ์ เก็บข้อมูล รวมถึงศึกษางานวิจัยต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง ในด้านการวิจัยเชิงปริมาณ มีการออกแบบแบบสอบถาม โดยการตั้งแบ่งกลุ่มและกำหนด

กลุ่มเป้าหมายเป็นชาวจีนที่นิยมพระเครื่อง และชาวไทยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงการพระเครื่อง เพื่อต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ศึกษาสาเหตุและพัฒนาการของปรากฏการณ์ทกระแสนิยมของชาวจีนที่เกิดขึ้น

คำสำคัญ : กระแสนิยม พระเครื่อง เครื่องราง ของขลัง ชาวจีน ธุรกิจพระเครื่อง

Abstract

The Chinese believe that Buddhism in Thailand is very traditional and has a long history and culture of Buddhism, so China calls Thailand the "land of yellow robes". Thailand amulet has a remarkable history, from making a wrong small piece of amulet or a row of amulet in a stupa called "phrapim" to commemorate the Buddha to now and it has entered the commercial "phrakhrueng", the real amulet is probably taking place. After the era of King RAMA4, there was phrakhrueng, because before that time, there was no habit of making small pieces of amulet to send to others, only after doing them, they put them in the pagoda as a ceremony to honor the Buddha. Nowadays, in addition to commemorating the grace of Buddha or eminent monks, the amulet also has the function of protecting the wearer. Therefore, amulets are becoming more and more popular. At present time in the market, amulets belong to a product that can be exchanged and tradable. There is demand in the market alike other products, and there is also has fluctuation just like general product. At this moment, the amulet of pure religious belief has become a commercial amulet.

In recent years, China has been influenced by horror movies from Thailand, some movies are from mainland as well as China and Hong Kong about Thai beliefs, and many Chinese, Hong Kong and Taiwanese stars wear amulets in TV and movies, and then Chinese people gradually began to know amulets. The earliest popular amulet among Chinese is the amulet with beautiful form, beautiful color and some of them have very fragrant taste. Everyone sees it and thinks it is a fashionable, not like a holy object at all, so it will be liked by many young people.

Although the amulet market in China and Thailand is still relatively small, the market value of amulet is not low. At the end of the day, people whom outside the circle also began to notice the business of amulets and went to the temples in Thailand to ask for amulets and started the business of amulets in Thailand.

The research focuses on study of how Thai's Amulet objects have an influenced to Chinese people Since year 2560 - 2565 throughout the qualitative research, interviewing research, quantitative data collection and relevant quantitative research in conducting to redesign a questionnaire which aiming to take on group segmentation by targeting group of Chinese people whom like and passionate about Thai amulet and Thai people whom involved in Amulet society

and to find the objective of studying the cause and cultivate reason behind the impactful phenomenon of Thai's amulet impacts to Chinese.

Keywords : popularity, Thai amulet, Chinese people, religious, commercial amulet

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาสาเหตุและพัฒนาการของปรากฏการณ์กระแสนิยมของชาวจีน ที่มีต่อวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลัง ของไทย
๒. เพื่อศึกษาการถ่ายทอดความเชื่อและความนิยมใน วัตถุมงคล เครื่องรางและของขลังในประเทศไทยสู่ชาวจีนในดินแดนต่างๆ คือ จีนแผ่นดินใหญ่ ฮองกง ไต้หวัน มาเลเซีย และสิงคโปร์
๓. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่าง เรื่องความเชื่อความนิยมในวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลัง ของไทย ในการรับรู้ของชาวไทยและชาวจีน

สมมติฐานการศึกษา

ปรากฏการณ์กระแสนิยมของชาวจีน ที่มีต่อวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลัง ของไทย มีลักษณะเป็นการนิยมตามดารา นักแสดงและผู้มีอิทธิพล ผนวกกับการบริโภคสื่อจากภาพยนตร์ไทย ทำให้มีความเชื่อว่าเครื่องราง ของขลังเหล่านี้สามารถช่วยให้ชีวิตของผู้ที่ครอบครองดีขึ้น ซึ่งมีลักษณะความเชื่อที่ถูกดัดแปลงไปตามบริบทของสังคมจีนที่มีความแตกต่างกับประเทศไทย

ขอบเขตการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาเรื่องศึกษาปรากฏการณ์กระแสนิยมของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่อวัตถุมงคล เครื่องรางและของขลังของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เป็นปีที่เกิดกระแสนิยมในสิงคโปร์ ฮองกงอย่างแพร่หลาย จนลุกลามเข้าไปในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่และประเทศอื่นๆในเอเชียที่มีชาวจีนอาศัยอยู่ จนถึงปี ๒๕๖๕ ที่เป็นปีปัจจุบันที่ทำการศึกษาวิจัย

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นออกเป็น ๒ ลักษณะ ลักษณะแรก เป็นการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ โดยใช้เอกสารประเภทเอกสาร เช่น ตำรา งานวิทยานิพนธ์ วรรณกรรม หนังสือ ในการอ้างอิงข้อมูลที่นำเสนอ ลักษณะที่สอง เป็นการศึกษาวิจัยผ่านกระบวนการทางสถิติ โดยการทำแบบสอบถามในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาอย่างครอบคลุม และทำการนำเสนอในแนวประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

วัตถุมงคล

เครื่องราง หมายถึง สิ่งของที่นับถือว่าป้องกันอันตราย ยิงไม่ออก ฟันไม่เข้า มีลักษณะเป็นวัตถุสิ่งของใดๆที่ พระเกจิอาจารย์ ฆราวาสหรือผู้รู้ได้ทำการปลุกเสกขึ้นมาเพื่ออุปเท่ห์ในการใช้เครื่องราง เช่น ตะกรุด เบี้ยแก้ ผ้ายันต์ ลูกอม ฯลฯ

ของขลัง หมายถึง สิ่งของที่มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ ที่เชื่อกันว่าอาจบันดาลให้สำเร็จได้ดังประสงค์มีลักษณะวัตถุใดๆที่มีดีในตัวเอง เป็นสิ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยพระเกจิอาจารย์ไม่ได้ทำการปลุกเสก เช่น เหล็กไหล เขี้ยวเสือ กลวง เขี้ยวหมูตัน เขากวางคุด ข้าวสารหิน ไม้ไผ่ตัน ฯลฯ

ชาวจีน ในขอบเขตของการศึกษาของวิจัยนี้ คือ ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ไม่นับรวมชาวจีนฮ่องกง ชาวไต้หวัน ชาวจีนในมาเลเซีย และชาวจีนในสิงคโปร์

แหล่งข้อมูล

๑. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
๒. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
๓. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๔. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร
๕. สำนักหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๖. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบและเข้าใจถึงสาเหตุของปรากฏการณ์กระแสนิยมของชาวจีน ที่มีต่อวัตถุมงคล เครื่องรางของขลัง ของไทย
๒. ทำให้ได้ความรู้และความเข้าใจในด้านพัฒนาการของปรากฏการณ์กระแสนิยมของชาวจีน ที่มีต่อวัตถุมงคลเครื่องรางของขลัง ของไทย
๓. ทำให้เข้าใจลักษณะการถ่ายทอดความเชื่อและความนิยมใน วัตถุมงคล เครื่องรางและของขลังในประเทศไทยสู่ชาวจีนในดินแดนต่างๆ คือ จีนแผ่นดินใหญ่ ฮ่องกง ไต้หวัน มาเลเซีย และสิงคโปร์
๔. ทำให้ได้รู้ถึงความเหมือนและความแตกต่าง เรื่องความเชื่อความนิยมในวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลัง ของไทย ใน การรับรู้ของชาวไทยและชาวจีน
๕. รู้จักการนำการศึกษาข้อมูลเชิงสถิติ มาประกอบงานวิจัยเชิงคุณภาพ
๖. การนำความรู้จากงานนิพนธ์นี้มาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษางานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมา การเกิดขึ้นของกระแสนิยมของชาวจีนต่อพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องราง ของขลังของไทย

ย้อนไปเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 ผ่านมานี้ มีข่าวที่สร้างความสนใจและความสงสัยแก่คนทั่วไปอย่างมาก นั่นคือข่าวการจับกุมชายชาวไต้หวัน ที่ย่านเยาวราช ซึ่งชายผู้นี้มีพฤติการณ์รับซื้อซากศพเด็กทารก เพื่อนำไปทำกุมารทองส่งออกไปที่ไต้หวัน ตอบสนองตลาดในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย ที่มีความเชื่อในเรื่องของ เครื่องรางของขลัง จนกระทั่งกาลเวลาผ่านไปเป็นเวลา 10 ปี ยังมีกระแสข่าว ชาวต่างชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวจีน ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของการความเชื่อในด้านนี้

ความเชื่อและนิยมในวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลังของชาวจีน โดยเฉพาะช่วงปี พ.ศ.2560-2565นี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก และสิ่งที่น่าสนใจยิ่งกว่า จนเกิดการตั้งคำถามนั้นคือความเชื่อของคนไทยในเรื่องนี้ ถูกถ่ายทอดไปสู่ชาวจีนจนได้รับความนิยมได้อย่างไร และเมื่อมีการรับความเชื่อเหล่านั้นไป ความเชื่อเหล่านั้นถูกเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

ในช่วงปีพ.ศ.2555-2560 จำนวนชาวจีน ฮองกง ไต้หวัน และชาวจีนโพ้นทะเลในมาเลเซีย และสิงคโปร์ ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศเติบโต ทั้งทางด้านธุรกิจนำทัวร์ สายการบิน รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ต่างมีรายได้เพิ่มขึ้น สถิติล่าสุดในเดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2560 กล่าวว่า มีเงินสะพัดเพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจกว่าร้อยละ 50 ซึ่งการเจริญเติบโตหรือขยายตัวของธุรกิจภาคต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มิใช่เรื่องที่ผิดแปลกไปแต่อย่างใด แต่ปรากฏว่ามีอีกธุรกิจหนึ่งที่เติบโตขึ้นมาพร้อมกับการเข้ามาของนักท่องเที่ยวชาวจีน นั่นคือ การเติบโตและขยายตัวของพุทธพาณิชย์ในไทย ร้านบูชาวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลัง รวมถึงสำนักอาจารย์ต่างๆ ที่ผลิตสินค้าที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเหล่านี้ พลอยได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวจีนอย่างมากมายมหาศาล ความนิยมวัตถุมงคล เครื่องราง ของขลังต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จนบางครั้งสถานที่เหล่านี้ไม่สามารถสร้างวัตถุมงคลตอบสนองได้ทันความต้องการ

ความเชื่อในเรื่องผีสิง โขกลาง หรือวัตถุมงคลต่างๆ ถือเป็นความเชื่อของไทยที่มีมาตั้งแต่อดีต ความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ของคนในประเทศไทยในปัจจุบัน ปรากฏหลักฐานตั้งแต่สมัยก่อนสุโขทัย หลักฐานทางโบราณคดีหลายชิ้นได้ชี้ให้เห็นว่า มีความเชื่อในเรื่องของไสยศาสตร์ผ่านการค้นพบวัตถุต่างๆ ที่เชื่อว่าเป็นสิ่งของที่ใช้ประกอบในพิธีกรรม หรือเป็นเครื่องรางของขลัง แสดงให้เห็นถึงการก่อตัวของอารยธรรมไทยในด้านความเชื่อ ซึ่งมีเหมือนกับสังคมอื่นที่มีการนับถือธรรมชาติ เช่น พระอาทิตย์ พระจันทร์ ดาว น้ำ ไฟ และลมเป็นที่พึ่ง หรือนับถือผีและสิ่งที่มีมองไม่เห็นเป็นอันดับแรกๆ และเมื่อการรับเอาวัฒนธรรมของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เข้ามาแล้วนั้น ยิ่งทำให้เกิดความชัดเจน ในรูปแบบของการดำเนินพิธีกรรมที่มีพิธีรีตอง เป็นระเบียบแบบแผนมากยิ่งขึ้น การสร้างรูปเคารพ หรือสิ่งแทนพระเจ้าสูงสุดก็มีเพิ่มขึ้นด้วย จวบจนศาสนาพุทธได้เข้ามาประดิษฐานในดินแดนประเทศไทย โดยหลักคำสอนสำคัญของศาสนาพุทธมีการให้ความสำคัญกับเรื่องไสยศาสตร์น้อยมาก เพราะเป็นลัทธิความเชื่อที่ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระศาสดาเป็นหลัก แต่รากฐานของอารยธรรมได้ถูกปลูกฝังผสมกลมกลืนจนปรากฏเป็นลักษณะความเชื่อแบบไทยๆ ที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน

วัตถุมงคล เครื่องราง ของขลัง ในประเทศไทย เกิดขึ้นจากการที่พระสงฆ์ ได้ดำเนินรอยตามพระพุทธองค์ ด้วยการบำเพ็ญสมณกิจในป่า เพื่อกำจัดกิเลสที่มีอยู่ในตนให้พ้นไป การดำรงชีวิตในป่า ทำให้พระสงฆ์เหล่านั้นได้พบกับสิ่งของตามธรรมชาติ ที่ปรากฏเป็นวัตถุที่มีลักษณะแปลกแยก เช่น รากไม้ ผลไม้ ไพล ว่าน โดยเมื่อพระสงฆ์เหล่านั้นได้ใช้สิ่งของที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่พบ เป็นตัวแทนของตนและมอบให้กับลูกศิษย์เพื่อความมั่นใจการออกรบ

จึงเกิดเป็นความเชื่อในเรื่องของเครื่องราง ของขลังขึ้นมา ครั้นเวลาล่วงเลยมา สิ่งทั้งหลายก็วิวัฒนาการตามสภาพ ความเจริญของโลก วัตถุเครื่องรางของขลัง ที่เดิมอยู่ในรูปของสิ่งที่เป็นสิ่งของที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ก็ถูกเปลี่ยนรูปแบบไปอยู่ในรูปของสิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น อาทิ เสื้อยันต์ ผ้าประเจียด ตะกรุด ปฎิมากรรม ฯลฯ ที่ล้วนเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสนิยมของคนในสมัยนั้นๆ จากความศรัทธาก็เปลี่ยนแปลงไปเป็นความหลงงมงาย จากพุทธ ศาสตร์ ก็ถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นพุทธไสย

พระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลัง ได้เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากชาวต่างชาติ หลังจากที่ตลาด พระเครื่องและพุทธพาณิชย์ในประเทศไทยเจริญเติบโต ในระดับของการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ พระ เกจิอาจารย์ รวมถึงการก่อสร้างวัตถุมงคลเพื่อนำไปบำรุงพุทธศาสนสถานต่างๆ อีกทั้งเมื่อเทคโนโลยีการสื่อสารไร้สาย อย่างอินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นตัวส่งเสริมธุรกิจพระเครื่อง ยิ่งทำให้พระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังต่างๆ แพร่กระจายไปได้ง่าย ซึ่งชาติแรกๆ ที่ให้ความนิยมพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังของประเทศไทย นั่นก็คือ ชาวจีนในมาเลเซีย และสิงคโปร์ เนื่องด้วยมีความคล้ายคลึงกันในด้านของการนับถือศาสนา ที่มีการนับถือศาสนา พุทธเช่นเดียวกับชาวไทย ต่างกันที่ชาวจีนในมาเลเซีย และสิงคโปร์ นับถือนิกายมหายานเท่านั้น และเป็นประเทศที่ อยู่ไม่ห่างไกลจากประเทศไทยมากนัก ประกอบกับในช่วงระยะที่เกิดกระแสนิยมนั้น ชาวไทยจำนวนหนึ่งได้เดินทางไป ทำงานและพำนักในอาศัยในประเทศข้างต้นนี้ ซึ่งก็มักจะเป็นปกติธรรมดาที่คนไทยทุกคนเมื่อต้องจากบ้านเกิดเมือง นอน ไปยังต่างแดนเป็นระยะเวลาหนึ่ง จะต้องพกพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลัง ที่ตนเคารพนับถือติดตัวไป เพื่อความมั่นใจเสมอๆ อาจกล่าวได้ว่า ที่ได้มีคนไทยไปพำนักอาศัยที่นั่นย่อมมีชาวต่างชาติรู้จักพระเครื่องตามไปด้วย

กระแสนิยมของคนจีนที่มีต่อพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังของไทย เกิดขึ้นหลังจากที่ประเทศ อื่นๆเป็นเวลากว่า 10 ปี ถึงแม้ว่าคนจีนในมาเลเซีย และสิงคโปร์ จะเป็นชาติแรกๆที่เกิดกระแสนิยมเช่นนี้ก็ตาม ซึ่งในฮ่องกง และได้หวันเองก็เกิดขึ้นช้ากว่ามาเลเซียและสิงคโปร์เพียงไม่กี่ปีเท่านั้น เหตุใดกระแสนิยมพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังของไทย จึงเกิดขึ้นช้ากว่าชาติอื่นๆมาก มากกว่าประเทศในยุโรปหรืออเมริกาเสียด้วยซ้ำไป อาจจะเป็นเพราะเหตุและปัจจัยหลายประการ ประการแรกคือ มีจำนวนแรงงานไทยไม่มากนักที่จะไปทำงานที่ ประเทศจีน ประการที่สอง คือ การรับซื้อและข่าวสารต่างๆของจีนค่อนข้างจำกัดอยู่ในวงแคบ แต่ในระยะสิบปีให้ หลังนี้ กระแสนิยมของคนจีนที่มีต่อพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังของไทยนั้น ได้ก่อตัวขึ้นและส่งอิทธิพล อย่างรวดเร็ว โดยเห็นได้จากภาพนักท่องเที่ยวชาวจีนในประเทศไทยเพิ่มจำนวนมากขึ้น และจำนวนไม่น้อยที่ สังเกตเห็นได้ด้วยตา คือ บุคคลเหล่านั้นแขวน พระเครื่อง หรือเครื่องราง ที่ออกโดยเกจิอาจารย์วัดหรือสำนักต่างๆใน ประเทศไทย อีกทั้งสถานที่ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพระเครื่อง เครื่องรางของขลัง เช่น วัดที่มีพระดัง อย่างวัดระฆัง วัด อรุณ วัดบ้านไร่ หรือตลาดพระเครื่องอย่างท่าพระจันทร์ ปัจจุบันคลาคล่ำไปด้วยชาวจีน

พัฒนาการของกระแสนิยมที่ชาวจีนมีต่อพระเครื่อง เครื่องรางของขลังและวัตถุมงคลของไทย

กระแสนิยมพระเครื่อง วัตถุมงคลเครื่องรางของขลังในประเทศไทย เริ่มต้นจากการรับเอากระแสนิยม ลักษณะเดียวกันเข้าไปในประเทศใกล้เคียงเข้ามา ผ่านทางการรับข่าวสารทางช่องทางต่างๆโดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต กระแสนิยมพระเครื่องเริ่มเกิดขึ้น จากการความนิยมชมชอบเป็นการส่วนตัว โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นสาวชาวจีน ที่มอง พระเครื่องว่าเป็นสิ่งของสวยงาม สามารถนำมาเป็นเครื่องประดับได้ เนื่องจากพระเครื่องในลักษณะการโฆษณาเพื่อ จุดประสงค์ทางการค้า (ไม่นับรวมผู้ที่นิยมพระเครื่องจากความศรัทธาแต่เดิม) พระเครื่องยุคแรกๆที่เข้าไปในประเทศ จีนโดยนายทุนชาวจีนที่เห็นช่องทางการลงทุนในธุรกิจพระเครื่องในบ้านเกิดของตน คือ พระเครื่องที่มีมูลค่าสูงและ

ได้รับความนิยมในประเทศไทยอยู่แล้ว โดยเฉพาะเบญจภาคี หลวงปู่ทวด พระปิดตา หลวงปู่โต๊ะ เนื่องจากชาวจีนเหล่านั้นได้รับความรู้จากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับพระเครื่องในประเทศไทยว่า มีราคาสูง และพุทธคุณที่เลื่องลือ พร้อมทั้งยังมีความมั่นคงทางด้านราคา กล่าวถึงโอกาสทำกำไรสูง และโอกาสขาดทุนต่ำ แต่กระนั้นเมื่อนำเข้ามาในประเทศของตน ก็ไม่ได้รับความนิยมจากคนทั่วไปมากนัก เพราะมีราคาค่อนข้างสูงและความรู้ของชาวจีนทั่วไปเกี่ยวกับพระเครื่องไทยยังมีน้อยอยู่ แต่สิ่งที่ทำให้ความนิยมพระเครื่อง และวัตถุมงคลเป็นที่นิยมในประเทศจีนนั้นก็คือ เทพมรจําแลง หรือที่เรียกกันว่า The King of Butterfly ซึ่งมีลักษณะเป็นเครื่องรางรูปผีเสื้อหันหน้าเข้าหากัน มีสีส้มและลวดลายที่สวยงาม เครื่องรางชนิดนี้ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วจากหญิงสาวชาวจีน โดยเห็นว่า เป็นสิ่งของที่สวยงาม และมีกลิ่นหอม ยิ่งเมื่อได้บรรจุอยู่ในกรอบที่สวยงาม และสร้อยคอหินสีต่างๆ ยิ่งทำให้เครื่องรางชนิดนี้มีเสน่ห์เชิญชวนให้ผู้หญิงที่นิยมในสิ่งของสวยงามๆ ต่างก็หามาแหวนไว้ในฐานะของเครื่องประดับที่สวยงามชนิดหนึ่ง

หลังจากนั้นพระเครื่อง เครื่องราง ของขลังชนิดต่างๆ ก็เข้าสู่การรับรู้ชาวจีน ผ่านเว็บไซต์ที่ชาวจีนเองเขียนแนะนำ โดยเนื้อหาส่วนมากเป็นการแนะนำว่า พระเครื่อง หรือเครื่องรางชนิดนั้นๆ คืออะไร ชาวไทยเรียกว่าอะไร สร้างขึ้นที่วัดไหนปี พ.ศ. ใด และที่สำคัญที่สุดคือมีพุทธคุณหรือสามารถดลบันดาลช่วยเหลือในเรื่องใดให้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของครอบครองได้ ทำให้องค์ความรู้เรื่องพระเครื่อง เครื่องรางของขลังในประเทศไทย มีมากขึ้นเนื่องจากมีผู้ให้ความสนใจในพระเครื่องตั้งคำถามข้อสงสัยต่างๆต่อ พระเครื่อง หรือเครื่องรางนั้น เช่น ประวัติการสร้างเป็นอย่างไร ใช้มวลสารชนิดใดในการทำ และมีประสบการณ์จากผู้ที่เคยบูชาพระเครื่อง เครื่องรางนั้นไหม หรือไม่อย่างไร

ยกตัวอย่างกรณีของบล็อกในเว็บไซต์ 百度 (www.baidu.com) ที่มีลักษณะคล้ายๆกับในเว็บไซต์ Google.com ได้เขียนบทความแนะนำพระเครื่องในประเทศไทย โดยได้เขียนแนะนำพระเครื่องในประเทศไทย หลากชนิด และได้แนะนำพระเครื่องชนิดแรกคือ พระสมเด็จ โดยกล่าวว่า พระสมเด็จเป็นพระที่มีชื่อเสียงและมีคุณค่าสูงสุดในบรรดาพระเครื่องทั้งหมดในประเทศไทย มีพุทธคุณ ในเรื่องการทำการค้าธุรกิจ เงินทองไม่ขาดสาย ทั้งยังช่วยเหลือป้องกันจากภัยอันตรายทั้งหลายทั้งปวง เพียงแต่ผู้ครอบครองทำบุญทำกุศล ไหว้พระเมื่อมีโอกาส เท่านั้น พระสมเด็จจะช่วยบันดาลให้ทุกเรื่องเป็นดังประสงค์¹

รูป 1 ภาพข้อความแนะนำพระสมเด็จ จากwww.baidu.com

¹ 文丽丽.(2565).泰国佛牌介绍.(online)

หลังจากนั้นก็ยังมีผู้สนใจส่วนหนึ่ง ตั้งคำถามเกี่ยวกับพระสมเด็จไป ว่า ประวัติของสมเด็จจักรพรรดิคืออะไร ซึ่งมีผู้ที่มีความรู้ได้ให้คำตอบว่า พระสมเด็จมีประวัติศาสตร์มานานกว่าร้อยปี และผู้สร้างพระสมเด็จคือ สมเด็จโต วัตรระซัง²

สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการของความรู้เกี่ยวกับพระเครื่อง เครื่องรางของขลังของไทย ในประเทศจีน ที่มีลักษณะเริ่มต้นจากความรู้จากการโฆษณาชวนเชื่อ ต่อมามีการให้ความรู้ข้อมูลพื้นฐานที่ถูกต้อง จนมาถึงการตั้งขอประเด็นถกเถียงซึ่งไปสู่การหาคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับเรื่องราวนั้น ทำให้องค์ความรู้เรื่องพระเครื่อง และเครื่องราง ของขลัง เริ่มมีความทัดเทียมกับองค์ความรู้ในประเทศไทย แต่สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องราวของพระเครื่อง และเครื่องราง ของขลัง คือชาวจีนรู้จักสิ่งเหล่านี้หลักจากที่เกิดพุทธพาณิชย์ในประเทศไทยแล้ว ทำให้คนจีนส่วนใหญ่รับรู้และเข้าใจว่า พระเครื่องคือสินค้าชนิดหนึ่งที่มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์และเรื่องเล่า สามารถซื้อขายได้ทั่วไปในรูปแบบของสินค้า ซึ่งชาวจีนแทบจะไม่มีผู้ใดเลยรับรู้เกี่ยวกับคติการสร้างพระเครื่องของไทยในอดีต สิ่งนี้ทำให้ตลาดพระเครื่องในประเทศจีนเติบโตได้อย่างรวดเร็ว เพราะจะซื้อขายหรือจำหน่ายในรูปแบบใดก็ได้ จำหน่ายสถานที่ใดก็ได้ หรือจะทำการโฆษณาลดแลกแจกแถมอย่างไรก็ได้

ปัจจัยของการเกิดปรากฏการณ์กระแสนิยม พระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังของชาวจีน

ปัจจัยภายนอก การรับความนิยมจากประเทศต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับประเทศจีนเป็นที่ทราบกันดีว่า ชาวจีนที่พูดภาษาจีนไม่ว่าจะเป็นภาษาจีนกลาง หรือภาษาจีนท้องถิ่นใดๆก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีการอพยพเดินทางไปยังประเทศห่างไกลต่างๆ แต่ส่วนใหญ่ก็ยังคงศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมจากแม่แบบผ่านข่าวสารต่างๆ อยู่เสมอ แต่ในกรณีนี้เป็นกรณีที่ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ที่รับรู้ข่าวสารชาวจีนจากประเทศต่างๆ และได้รับอิทธิพลนำไปเป็นแบบอย่าง ซึ่งกรณีกระแสนิยมพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังของชาวจีน ก็เช่นเดียวกัน ชาวจีนได้เห็นจากชาวจีนในสิงคโปร์ และมาเลเซีย ที่นิยมบูชาพระเครื่องจากประเทศไทย จนในปี.ศ.2545 มีร้านค้าพระเครื่องกว่า 300 ร้าน และปรากฏชาวสิงคโปร์ท่านหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวงการพระเครื่องของไทยคือ นายตัน หยู กวง ชาวสิงคโปร์ โดยเขาได้รับยกให้เป็น “ผู้สร้างมาตรฐานพระแท้” โดยการสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า ซึ่งนอกจากรับประกันซื้อคืนแล้ว ตัน หยู กวง ยังบอกด้วยว่า การนำลูกค้าที่เข้าพระจากทางร้านมาส่งพระที่เขาไปเข้าประกวดพระเครื่องในเมืองไทยที่สมาคมพระเครื่องพระบูชาไทยให้การสนับสนุนก็สามารถสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าได้ไม่แพ้กัน พร้อมกับมีการรับประกันต่ออีกว่า หากพระที่ส่งเข้าประกวดกรรมการไม่รับและตัดสินเป็นพระเก๊ นอกจากจะคืนเงินให้ทั้งหมดแล้ว ทางร้านยินดีจะออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาส่งพระเข้าประกวดให้ทั้งหมด³ ซึ่งถือว่าเป็นรูปลักษณะใหม่ของวงการพระเครื่อง ซึ่งก็ยิ่งส่งผลให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้บูชาชาวต่างชาติ แต่ด้วยการควบคุมของสื่อในประเทศจีน ถึงทำให้อ่องกง และไต้หวัน ซึ่งก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศจีนทางกฎหมาย ได้รับกระแสนิยมนี้เข้าไปก่อน ซึ่งก็ได้รับการตอบรับที่ดีไม่แพ้ที่มาเลเซียและสิงคโปร์เลยแม้แต่น้อย ทั้งยังส่งผลให้เกิดความเฟื่องฟูของตลาดพระเครื่องในประเทศไทย เพราะชาวฮ่องกงต่างมาหอบพระเครื่องบ้านเราไปมาก จนผลิตออกมาไม่ทัน เจ้าของธุรกิจพระเครื่องในฮ่องกงท่านหนึ่ง คือคุณอเล็กซ์ โฮ ซึ่งเปิดศูนย์พระเครื่องมาเป็นเวลาครบ 10 ปีพอดีบพอดี้ ได้กล่าวว่า “ตลาดในเมืองจีนเริ่มเติบโตมากขึ้น เนื่องจากนักแสดงฮ่องกง หลายคนทำให้ความนิยมแหวนพระเครื่อง จึงทำให้ลูกค้าที่ร้านนั้นจากจีนในเมืองต่างๆเช่น เซี่ยงไฮ้ กวางเจา มาเก๊า รวมทั้งเส้นเงิน มีทุกงการ ทั้งทหาร ตำรวจ ข้าราชการ พ่อค้า รวมทั้ง

² อ้างแล้ว. (online)

³ Alex ho.(2002,November 8). Interview by Thep Taingoo,at Hongkong

ประชาชนทั่วไป แต่ที่มากเป็นพิเศษคือ ดารานักแสดง ลักษณะการแขวนก็เช่นเดียวกับคนไทย คือ เช่าเพื่อแขวน บางคนแขวนพร้อมๆ กัน ๓-๕ องค์”⁴

หลังจากนั้นกระแสความนิยมในประเทศจีนก็สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จนในปัจจุบันแทบจะเรียกได้ว่าได้รับความนิยมกว่าในสิงคโปร์ และฮ่องกง ที่เคยนิยมมาพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังของไทยมาก่อน

ปัจจัยภายใน

1. การบริโภคสื่อผนวกกับการเล่าเรื่องนำอศรรยที่ เกิดจากการดลบันดาลจากพระเครื่อง หรือเครื่องรางของขลังนั้นๆ

สาเหตุประการสำคัญที่ยกมาเป็นสาเหตุภายในประการแรกคือ การที่ดาราช่องกง และดาราจินเองให้ความนิยมชมชอบแขวนพระเครื่อง เช่น ฉันทอง จางป้อจื่อ ที่เป็นที่รู้จักดีของทั้งชาวจีนและชาวไทย รวมทั้งการเผยแพร่ตามสื่อออนไลน์ต่างๆ เรื่องแรกๆที่ทำให้ความเชื่อด้านนี้ของไทยเป็นที่รู้จักในประเทศจีนคือ เรื่องแรกคือการอธิบายสาเหตุการตายของนักร้องดังอมตะชาวไต้หวัน เต็งลี่จวิน ที่เสียชีวิตที่จังหวัดเชียงใหม่ประเทศไทย มีกระแสข่าวด้านหนึ่งเล่าออกมาว่า เต็งลี่จวินได้มาพบกับพระพรหม ที่หน้าโรงแรมเอราวัณ แยกราชประสงค์ แต่เมื่อสำเร็จตามประสงค์กลับไม่มาแก่นั้น จึงเป็นสาเหตุให้ต้องเสียชีวิตทั้งที่อายุยังไม่มาก อีกเรื่องหนึ่งคือ ขาวนักแสดงนำภาพยนตร์เรื่องF4 จากประเทศไต้หวันได้เดินทางมายังประเทศไทย และหนึ่งในนั้นคือ วิก ได้นำกุมารทองบูชากลับไปด้วย และหลังจากนั้นก็มีการมากมายบูชาพระเครื่อง จึงทำให้ชาวจีนหันมาให้ความนิยมยิ่งคนนิยมมากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งทำให้เกิดค่านิยมลอกเลียนมากขึ้นเท่านั้น จนสามารถพูดได้ว่าปัจจุบันตามหัวเมืองใหญ่แทบจะไม่มีใครไม่รู้จักพระเครื่องของไทย

2. เป็นสิ่งที่แปลกใหม่สำหรับชาวจีน

ถึงแม้ประเทศจีนจะนับถือศาสนาพุทธนิกายมหายานซึ่งมีความเชื่อไม่ต่างจากประเทศไทยมากนัก ทั้งยังมีความเชื่อเรื่องสิ่งของที่มีพลังวิเศษสามารถเสริมโชคชะตาในด้านต่างๆเช่น หยก ก็ตาม แต่สิ่งของที่ถูกรังสรรค์สร้างขึ้นผ่านพิธีกรรมอันศักดิ์ โดยบุคคลที่ศักดิ์สิทธิ์ อย่าง พระเครื่อง เป็นที่ตื่นตาตื่นใจและยังความแปลกใจแก่ชาวจีนอย่างมาก ทำให้เมื่อพระเครื่องเข้าสู่ประเทศจีนทำให้ชาวจีนสนใจบูชาด้วยความอยากรู้อยากลอง ว่าจะเป็นอย่างเรื่องเล่าขานกันมาต่างๆนานาจริงหรือไม่

3. สภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ผนวกกับจำนวนประชากรที่มากจนเกิดการแข่งขันที่สูงและส่งผลกระทบต่อความกดดัน ความเครียด จนต้องหาที่พึ่งด้วยวิธีต่างๆ

เศรษฐกิจของประเทศจีนเติบโตขึ้น การพัฒนาที่เป็นไปอย่างก้าวกระโดดจึงทำให้เกิดช่องว่างระหว่างระหว่างสังคม เกิดเศรษฐกิจใหม่จำนวนมาก แต่ก็เกิดผู้ยากจนจำนวนมากเช่นเดียวกัน ในขณะที่เศรษฐกิจมองเห็นพระเครื่องเป็นของสะสม และการลงทุน ในทางกลับกันก็มีชาวจีนที่อยากจนหลายคน ต้องการบูชาพระเครื่องเพราะความหวังว่าพระเครื่องจะดลบันดาลให้ชีวิตของพวกเขาเหล่านั้นดีขึ้น กอปรกับสภาพศาสนาพุทธในประเทศจีนที่นับวันยิ่งเสื่อมลงเรื่อยๆ มีการแสวงหาเงินจากการทำบุญมากจนเกินไป พระสงฆ์ก็ปฏิบัติตัวประดุจว่าตนเป็นพ่อค้าที่แข่งขันกันเพื่อให้ตนได้เงินทำบุญเยอะที่สุด จากประสบการณ์ของชาวจีนท่านหนึ่ง คุณ ฉิน ลีเสียง เป็นชาวเมืองเซียงไฮ้ เล่าให้ฟังว่า

⁴ไตรเทพ ไทกู.(2553).อเล็กซ์ โฮ (ALEX HO)กับ 1 ทศวรรษของการเปิดศุนย์พระที่ "ฮ่องกง". (online)

“คุณฉิน ให้สัมภาษณ์ว่า เหตุผลที่มาเมืองไทย มาไหว้พระมาหาของดีกลับไปแขวนติดตัว ก็เพราะเดี๋ยวนี้ พระในประเทศจีนนับวันยิ่งเป็นธุรกิจ ผมกับภรรยาของผมเคยเจอเหตุการณ์หนึ่งที่วัดที่เชียงใหม่ เมื่อผมเข้าไปทำบุญ สองข้างทางก็ร้องเรียกให้พวกผมเข้าไปทำบุญกับพระสงฆ์รูปนั้นๆ แต่อำสรพรคุณต่างๆนานานว่าหากทำบุญกับเขาจะ ได้ผลดีที่สุด สุดท้ายเราก็เลือกเข้าไปที่หนึ่ง และพระสงฆ์รูปนั้นก็ยึดเยียดของให้เรา อ้างว่าไหว้หุ่นไต้หวัน และเริ่มทำพิธี สวดอะไรไม่รู้โดยเราไม่ได้เอ่ยปากขอ สวดท้ายก่อนจะกลับพระสงฆ์รูปนั้นบอกกับเราว่า 800เหรียญ เราตกใจมาก และ แกล้งทำเป็นเงินไม่พอ พระสงฆ์จึงบอกเราว่าจะพาเราไปกดเงิน เราเสียเงิน 800เหรียญทั้งที่ไม่รู้ว่าได้ทำอะไรไปบ้าง ”

จึงเป็นเหตุให้ชาวจีนหันนับถือและศรัทธาพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ซึ่งสนับสนุนให้พระเครื่องและวัตถุมงคลที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาได้รับความนิยมจากชาวจีน ซึ่งชาวจีนเหล่านั้นมีเชื่อว่าพระเครื่องเครื่องรางของขลัง ของไทยทั้งหลายจะช่วยทำให้พวกเขามีชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากที่ได้บูชาพระเครื่องจากประเทศไทยไป

ลักษณะของกระแสนิยมที่ชาวจีนมีต่อพระเครื่อง เครื่องรางของขลังและวัตถุมงคลของไทย

ปรากฏการณ์กระแสนิยมของชาวจีนที่มีต่อพระเครื่อง วัตถุมงคล เครื่องรางของขลังไทยมีลักษณะ เป็นกระแสนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับการเดินทางไปวัดสำคัญๆที่มีชื่อเสียง เพื่อไปบูชาวัตถุมงคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมในประเทศไทย เพราะชาวจีนเหล่านั้นเชื่อว่าการได้เดินทางมาประเทศไทย และได้บูชาพระเครื่อง วัตถุมงคลต่างๆ ที่เหล่าดารานักแสดงคนนั้น ถือเป็นคนที่ทันสมัยและได้รับการยอมรับจากกลุ่มคน รู้จักในประเทศจีน ส่วนชาวจีนที่ไม่มีโอกาสเดินทางมายังประเทศไทย ก็บูชาพระเครื่องผ่านเว็บไซต์ที่มีมากมายให้ เลือกสรร แต่ต้องสู้กับราคาที่สูงขึ้นเป็นทวีคูณ ภาพกระแสนิยมที่ปรากฏขึ้นตั้งแต่ปี 2550 จนความนิยมมีที่ทางสูงขึ้น ตามลำดับ ทำให้คนที่ไม่ได้ไหลไปตามกระแสเฝ้ามองและทำนายเหตุการณ์ของกระแสนิยมนี้ที่จะเกิดในอนาคต และได้ลงมือเริ่มลงทุนกับธุรกิจอันเกี่ยวเนื่องกับค่านิยมนี้ ดังกรณีของคุณ ฉิน ชาวจีนมณฑลกว่างสี เห็นโอกาสนี้และ ลงทุนมาเมืองไทยเพื่อบูชาพระเครื่องประเภทต่างๆกลับไปทำการค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ต เขามองว่ากระแสนิยม เกิดขึ้น เนื่องจากชาวจีนเห็นแบบอย่างจากดาราดังๆ ผสมกับความสวยงามขององค์พระ สร้อย และกรอบจึงทำให้ พระเครื่อง วัตถุมงคลเป็นที่นิยมกันอย่างมากในประเทศ⁵

ผลกระทบต่อประเทศไทยหลังจากเกิดกระแสนิยม

กระแสนิยมพระเครื่องของคนจีน ส่งผลให้ธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยเฟื่องฟูมาก สังเกตได้จาก สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพระเครื่อง เครื่องราง ของขลัง จะคลาคล่ำไปด้วยนักท่องเที่ยวชาวจีน หรือพ่อค้า พระเครื่องชาวจีนที่มาบูชาวัตถุมงคลเพื่อนำไปจำหน่ายอีกทีหนึ่ง วัดวาอารามต่างๆในกรุงเทพฯและต่างจังหวัดที่เป็น ดันกำเนิดของพระเครื่อง ที่ได้รับความนิยมในประเทศจีนต่างถูกกำหนดลงไปเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมทัวร์ รอง เจ้าอาวาสวัด ระฆังให้สัมภาษณ์ว่า

“ แรกเริ่มเดิมทีชาวลิงคโพร มาเลเซีย เริ่มให้ความนิยมในสมเด็จพระสังฆราชตั้งแต่ 20 ปีก่อนหน้านี้ แล้ว ทั้งสิงคโปร์และมาเลเซียต่างก็เข้ามาที่วัด มากราบไหว้พระประธาน เมื่อเจออาตมาก็เลยถามอาตมาว่า พอจะมีพระสมเด็จที่วัดให้บูชา บ้างไหม อาตมาก็บอกว่ามี เพราะทางวัดเราก็ออกพระสมเด็จให้บูชาอยู่ เรื่อยๆ ปีละครั้งบ้าง ปีละหลายรุ่นบ้าง แต่ที่น่าตกใจก็คือ การมาแต่ละครั้งเขาขนพระไปเยอะ ขนไปเป็นลังๆ อาตมาก็สงสัยว่าจะเอาไปแจกครั้ง เอาไปปล่อยต่างชาติเขารู้พระสมเด็จของไทยด้วยหรือ แต่เมื่อได้ถามไถ่

⁵ อ้างแล้ว

ที่มากับชาวสิงคโปร์ มาเลเซีย นั้น ก็ได้รับว่า มีเศรษฐกิจชาวสิงคโปร์หลงไหลในพระเครื่องไทย และได้เปิดร้านให้เช่าบูชาเป็นธุรกิจใหญ่โต ทำให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ส่วนคนที่ชนพระสมเด็จไปลังๆ ก็คงจะเปิดร้านหรือทำธุรกิจด้านพระเครื่องที่นั่นอยู่แล้ว

ส่วนชาวจีนแผ่นดินใหญ่นั้นก็เห็นว่าจะมากันเยอะๆ ในช่วงไปกินห้าปีก่อนนี้แหละ ที่เยอะๆ ก็ปีสองปีนี้แหละ มีทั้งมาเองคนเดียว มากับไกด์ มาเป็นคณะ มาในฐานะของพ่อค้าพระเครื่องนำไปขายต่อก็มี นำไปบูชาเองฝากเพื่อนฝูงญาติพี่น้องก็มีน้อง แต่ที่สำคัญเมื่อลูกค้าชาวจีนที่ทุกคนบูชาพระเสร็จ ไม่ว่าจะฐานะของนำไปบูชาเอง หรือนำไปขายต่อก็ตาม ล้วนแล้วแต่ถามหาพระสงฆ์ให้ทำพิธีเจิมอีกครั้งหนึ่ง และไม่พลาดที่จะเก็บรูปไป จนทุกวันนี้เอาตามแทบจะไปกินกินมันต้ออื่นไม่ได้เลย เพราะถ้าไม่มีพิธีกรรมและถ่ายรูปเป็นอันว่ากลัวคนอื่นจะหาบูชาของปลอมไป ทั้งๆ ที่ก็มาบูชาในวัดเราเอง ความนิยมของชาวจีนในพระสมเด็จมีมาก จนมีนิตยสารของจีนนำภาพของเอาตามไปลงหนังสือเขียนนะ เดียวนี้มีกินกินมันต้อไปประเทศจีนด้วย แต่รับเยอะก็ไม่ได้ ห่วงทางวัดนี้”

ส่วนวัดและสำนักอื่นๆ ในต่างจังหวัด ก็ได้รับความนิยมไม่แพ้กัน ถึงแม้บางที่จะไกลจนกำหนดการไม่บรรจุลงไป แต่ยังมีบุคคลจำนวนมากที่พยายามสืบเสาะ โดยใช้หนทางศึกษาชาวจีนที่ทำหน้าที่เป็นคนนำทางพาไปวัดหรือสำนักต่างๆ เพื่อทำพิธีกรรม สักยันต์ ลงนะหน้าทอง หรือบูชาพระเครื่อง เครื่องราง ของขลังต่างๆ ซึ่งแต่ละสถานที่แต่ละอาจารย์ต่างมีความเชี่ยวชาญและมีชื่อเสียงแตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้เขียนเองได้มีโอกาสนำเที่ยวลูกทัวร์ชาวจีนอยู่หลายครั้ง ตกเฉลี่ยเดือนละ 3-4 วัน จะเห็นได้ว่าเส้นทางเดินทางไปบูชาพระเครื่อง เครื่องราง หรือกราบนมัสการพระเกจิต่างๆ มีหลากหลายจังหวัด แตกต่างไปตามความต้องการของผู้เดินทาง และความนิยมในช่วงเวลานั้นๆ

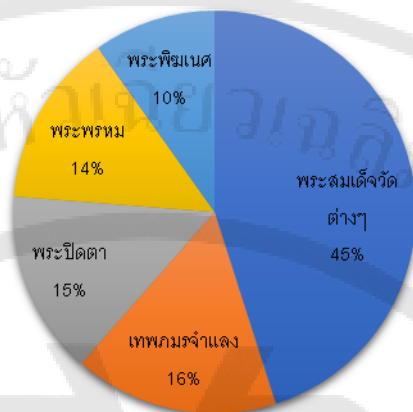
ความนิยมพระเครื่อง เครื่องราง ของขลังไทย ในชาวจีน

เพื่อความรู้ความเข้าใจในกระแสนิยมพระเครื่อง เครื่องราง ของขลัง ผู้ศึกษาได้ทำการเขียนแบบสำรวจ และส่งให้กับชาวจีนในกลุ่มผู้สนใจพระเครื่องในเว็บไซต์ www.tieba.com ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 120 ท่าน เป็นชาย 55 ท่าน หญิง 65 ท่าน อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 44 รองลงมาคือช่วงอายุ 30-40 ปี ร้อยละ 25 ช่วงอายุ 40-50 ปี ร้อยละ 15 ส่วนกลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี และ 50 ปีขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 6 โดยได้ทำการระบุคำถามของแบบสำรวจดังนี้ต่อไป 1. พระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย ประเภทที่คุณชอบมากที่สุด 2. พระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย ชนิดใดที่คุณเห็นว่าศักดิ์สิทธิ์ที่สุด 3. ก่อนบูชาพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย คุณจะอธิษฐานขอพรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในเรื่องใดจากสิ่งที่คุณจะบูชา จากแบบสำรวจได้ผลแสดงเป็นผลผ่านแผนภูมิวงกลมได้ดังนี้

1. พระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย ประเภทที่คุณชอบมากที่สุด

⁶ รองเจ้าวาสุวัตระซัง. (2564, 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย นายพรหมมินทร์ จังกาเสถียร, ที่วัดระฆังโฆสิตาราม.

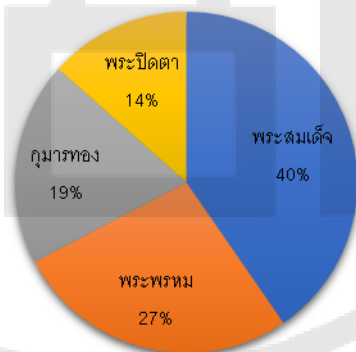
ประเภทของพระเครื่อง วัดถุมงคล
เครื่องรางของขลังไทย ที่ได้รับความนิยม

แผนภูมิ 1 แผนภูมิวงกลมแสดงประเภทของพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย ที่ได้รับความนิยม

- พระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย ชนิดใดที่คุณเห็นว่าศักดิ์สิทธิ์ที่สุด

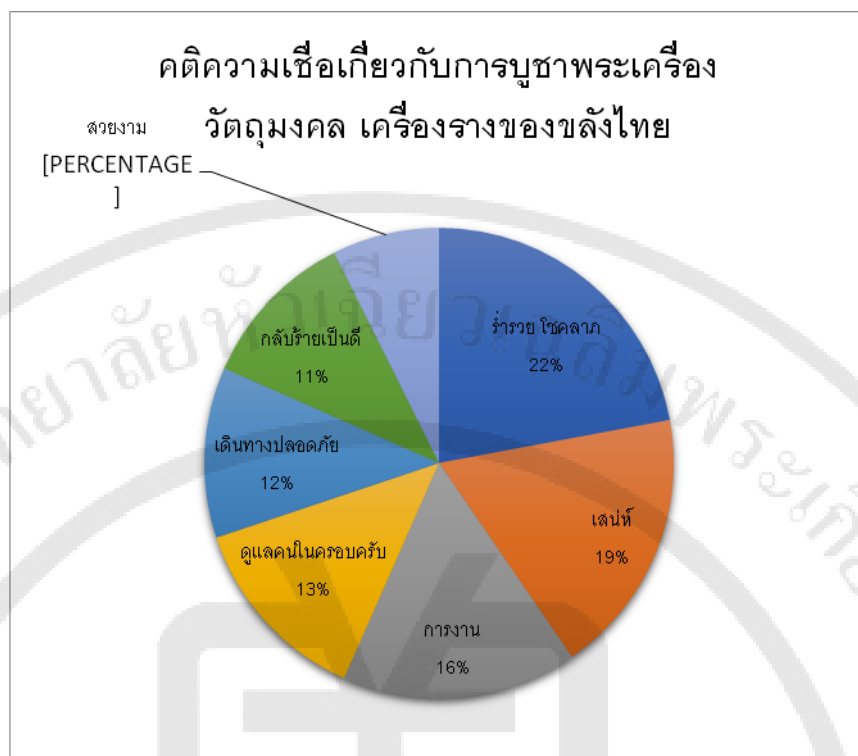
2.พระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของ
ขลังไทย ที่ชาวจีนเห็นว่าศักดิ์สิทธิ์ที่สุด

แผนภูมิ 2 แผนภูมิวงกลมแสดงพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย ที่ชาวจีนเห็นว่า

ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด

- ก่อนบูชาพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย คุณจะอธิษฐานขอพรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในเรื่องใดจากสิ่งที่คุณจะบูชา

แผนภูมิ 3 แผนภูมิวงกลมแสดงคติความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย

จากศึกษาผลสำรวจทั้งหมดนี้ ทำให้สรุปเป็นชุดข้อมูลข้อมูลสองชุด ชุดข้อมูลแรก คือประเภทของพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย ที่ชาวจีนให้ความนิยม จะสอดคล้องกับที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย รวมถึงเป็นพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลัง ที่มีข้อมูลแพร่หลายในประเทศจีน จึงทำให้เข้าถึงง่าย และเป็นที่ยอมรับของชาวจีนในที่สุด ชุดข้อมูลที่สอง คือ คติความเชื่อของชาวจีนที่ต่อพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลังไทย ซึ่งผู้เขียนได้ทำการอธิบายลักษณะปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดยแบ่งเป็นคติความเชื่อของการบูชาพระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องรางของขลัง จนสรุปผลได้ว่า ชาวจีนนิยมบูชา เครื่องราง วัดถุมงคลของไทย โดยต้องการเรื่องโชคลาก เงินทองเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ เสน่ห์ และลำดับสามคือ ส่งเสริมเรื่องการทำงาน

สรุปและวิจารณ์ผล

จึงกล่าวสรุปได้ว่าจุดประสงค์ของการสนใจบูชา พระเครื่อง วัดถุมงคล เครื่องราง ของขลังของชาวจีน จนเกิดการปรากฏการณ์กระแสนิยมที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นการตอบสนองพื้นฐานทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ผู้คนต้องการความร่ำรวย ประสบความสำเร็จทางด้านการทำงาน เป็นลำดับแรก รองลงมาเพื่อตอบสนองความต้องการได้รับความนิยมชมชอบได้รับความเมตตาเป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไป รวมถึงเพื่อนร่วมงาน นายจ้างเพื่อให้ตนเองได้รับความสนใจ เมตตา ได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ ซึ่งทำให้เห็นได้ว่าเป็นการตอบสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจในทางอ้อมเช่นกัน อย่างไรก็ตามก็ยังคงปรากฏความนิยมพระเครื่องของชาวจีน อันเนื่องมาจากการที่ผู้คนเหล่านั้นเห็นว่าพระเครื่องนั้นๆ มีความสวยงามจึงเลื่อมบูชาและพกติดตัวเพื่อเป็นเครื่องประดับ เหมือนยุคแรกที่พระเครื่องไทยได้รับความนิยมในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

ฉันทนะ วารมัน. (2502). ตำรับเครื่องรางของขลัง. ฉันทนะ วารมัน พระนคร : เขมบรรณกิจ.

ฉลอง สุนทราวาณิช.(2551). เอกสารประกอบสัมมนาวิชาการเรื่อง โลกของอิสลามและมุสลิมในอุษาคเนย์
 นวัตกรรมพระเครื่อง ก่อนจะเป็นอุตสาหกรรมพระเครื่อง เมื่อพระเครื่องขึ้นเป็นสุดยอด ของเครื่องรางไทย.
 กรุงเทพฯ: โครงการตำราสังคมศาสตร์

ณัฐพล อยู่รุ่งเรืองศักดิ์. (2555).ประวัติศาสตร์ผ่านพระเครื่อง : คติความเชื่อและพุทธพาณิชย์. (พิมพ์ครั้งที่ 1).
 นครปฐม : โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศรีศักร วัลลิโภดม. (2537). พระเครื่องในเมืองสยาม. กรุงเทพฯ : มติชน.

ชรวัดน์. (2551). เก็บพระให้เป็น เห็นแต่อกเงย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : คณะบุคคลประกายพุกฤษ.

สถาบันพิพิธภัณฑการเรือนรู้แห่งชาติ. (2553).สรุปการสัมมนาวิชาการเรื่องเครื่องรางของขลัง วัฒนธรรมชาวพุทธใน
 สุวรรณภูมิ วันที่ 19-20 สิงหาคม 2553. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ศูนย์คติชนวิทยา คณะอักษรศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สรพล ไศภิตกุล. (2549). สุดยอดเครื่องรางของขลัง. กรุงเทพฯ : อนิเมทกรุ๊ป.

เสมา ท่าพระ. (2553). สุดยอดเครื่องรางของขลังเมืองสยาม. กรุงเทพฯ : แสงดาว.

名家紫钦天制作 (2011) 《泰国佛牌史上最完整介绍》。北京：新华北京

杨淳, 何荣良 (2017) 《泰国佛牌在中国市场的销售问题以及对策研究》。曼谷 正大管理学院中国研究生院

杨松年 (2018) 《泰国佛牌神牌与信仰文化》。新加坡：新加坡国立大学